

Guia docent de l'assignatura "Seguretat Laboral"

I. IDENTIFICACIÓ

- ✓ **Nom de l'assignatura:** Seguretat Laboral
- ✓ **Codi:** 101830
- ✓ **Titulació:** Grau de Prevenció i Seguretat Integral
- ✓ **Curs acadèmic:** 2016/2017
- ✓ **Tipus d'assignatura:** Optativa
- ✓ **Crèdits ECTS:** 6
- ✓ **Període d'impartició:** Primer semestre
- ✓ **Idioma en que s'imparteix:** Català/Castellà
- ✓ **Professor/a Responsable de l'assignatura:** Manuel del Pino
- ✓ **Correu electrònic:** Manuel.delpino@uab.cat

Equip docent:

- ✓ **Professor/a :** ídem
- ✓ **Correu electrònic:** ídem
- ✓ **Professor/a :**
- ✓ **Correu electrònic:**

II. PRESENTACIÓ

El terme de seguretat té moltes definicions, pel que és important remarcar que en aquesta assignatura aquest terme s'engloba sota un context estrictament laboral, on existeix la figura del treballador que desenvolupa les tasques designades per l'empresari, el qual farà la gestió i oferirà unes condicions laborals específiques.

Aquest context laboral serà doncs l'origen del risc, que podrà potencialment incidir en la salut del treballador.

Atenent a la definició de salut segons l'Organització Mundial per a la Salut, OMS, va més enllà que l'absència de malaltia, (és a dir lesions) sinó que és un estat de benestar físic, psíquic i social, el qual es pot veure influenciat per diferents factors de risc presents en l'ambient de treball.

L'ambient de treball, per tant, s'entén com el conjunt de factors de naturalesa física, química i tècnica; i es veurà afectat per factors de seguretat; d'origen físic, químic, biològic o de condicions mediambientals, dels derivats de les característiques de treball i dels factors derivats de l'organització del treball.

Els factors derivats de les condicions de seguretat, és a dir les condicions materials que poden provocar accidents: passadissos, superfícies de trànsit, aparells i equips elevadors, vehicles de transport, màquines, eines, espais de treball, instal·lacions elèctriques, són l'objecte d'estudi i control de la seguretat laboral, és a dir, de la tècnica de prevenció dels accidents laborals.

III. OBJECTIUS FORMATIUS I COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES

Objectius Formatius

Identificar i valorar adequadament els riscos.

Conèixer les activitats preventives per eliminar o controlar els riscos com ara les investigacions d'accidents.

Conèixer com avaluar i controlar determinada tipologia de riscos (elèctric, incendi, explosió, espais de treball, equips de treball, productes i residus, etc.).

Conèixer les diferències entre un pla d'emergències i un pla d'autoprotecció i poder elaborar les consignes bàsiques d'emergència per a un centre/activitat.

Conèixer per a cada temàtica la normativa bàsica de referència.

Conèixer activitats preventives de rellevància com ara la coordinació d'activitats, la protecció de persones d'especial sensibilitat, etc.

Competències Específiques

CE1-Amb caràcter general, posseir i comprendre coneixements bàsics en matèria de normativa de prevenció de riscos laborals

CE2-Realitzar anàlisis d'intervencions preventives en matèria de seguretat i salut laboral

CE3-Trasmestre informació, idees, problemes i solucions en el marc de la normativa reguladora dels riscos laborals

CE9. Planificar i coordinar els recursos propis dels tres grans subsistemes que interactuen en un la seguretat: persones, tecnologia i infraestructures

Resultats d'Aprenentatge

RA1.4. Identificar els factors de riscos laborals més habituals.

RA2.3. Implementar i avaluar pla de prevenció de riscos laborals en una organització

RA3.2. Aplicar els sistemes de responsabilitat i els models de gestió propis de la gestió de prevenció de riscos laborals

RA9.2. Coordinar els recursos propis dels tres grans subsistemes que interactuen en el sector de la seguretat i els riscos laborals: persones, tecnologia i infraestructures.

IV. COMPETÈNCIES TRANSVERSALS

CT3. Utilitzar la capacitat d'anàlisi i de síntesi per a la resolució de problemes.

CT5. Generar propostes innovadores i competitives en la investigació i en l'activitat professional desenvolupant la curiositat i la creativitat.

CT6. Donar resposta als problemes aplicant el coneixement a la pràctica.

CT7. Adaptar-se a situacions imprevistes

CT8. Treballar en xarxes interinstitucionals i interprofessionals.

CT10. Identificar, gestionar i resoldre conflictes.

CT15. Assumir la responsabilitat social, ètica i professional que es derivi de la pràctica de l'exercici professional.

V. TEMARI I CONTINGUTS

BLOC 1

Introducció. Condicions de treball i Salut.

Tipologia de riscos.

Accidents/Incidents.

Investigació d'accidents/incidents.

Anàlisi de risc. Avaluació del risc.

Seguiment mesures correctores.

Anàlisi, avaluació i control del risc. Espais de treball

Anàlisi, avaluació i control del risc. Codi Tècnic de l'Edificació

BLOC 2

Plans d'emergència i autoprotecció

Anàlisi, avaluació i control del risc. Seguretat de producte (màquines i equips de treball).

Resguards i dispositius.

Equips de protecció individual.

Senyalització

BLOC 3

Anàlisi, avaluació i control del risc. Altres equips de treball

Equips mòbils i equips d'aixecament de càrregues.

Instal·lacions.

Bastides i Escales Manuals

Emmagatzematge

Incendis-Explosions

Risc elèctric

VI. BIBLIOGRAFIA

Bestraten Belloví, Manuel. (2003) Instituto Nacional de Seguridad e Higiene en el Trabajo, *Seguridad en el Trabajo*.

Benavides, Fernando. (1997). Salud Laboral. Conceptos y técnicas para la prevención de riesgos laborales.

Varios autores. (). Manual de Seguridad en el Trabajo. Fundación Mapfre.

Instituto Nacional de Seguridad e Higiene en el Trabajo, Web del Ministerio de Empleo y Seguridad Social, recuperat juliol 2012 a: <http://www.insht.es/portal/site/Insht/>

Departament d'empresa i Ocupació.

<http://www20.gencat.cat/portal/site/empresaiocupacio/menuitem.81ac5b6b3cd746a0a6740d63b0c0e1a0/?vgnextoid=528d82d4cb9af110VgnVCM1000000b0c1e0aRCRD&vgnnextchannel=528d82d4cb9af110VgnVCM1000000b0c1e0aRCRD&vgnnextfmt=default>

Bombers de la Generalitat, *Web del Departament d'Interior de la Generalitat de Catalunya*, recuperat juliol 2012 a: <http://www.gencat.cat/interior/bombers>

Protecció Civil de Catalunya, *Web del Departament d'Interior de la Generalitat de Catalunya*, recuperat juliol 2012 a: <http://www.gencat.cat/interior/protecciocivil>

VII. METODOLOGIES DOCENTS

Les **classes teòriques** a l'aula suposaran la realització de classes amb una exposició de la matèria a tractar amb el desenvolupament d'exemples així com la resolució de dubtes.

Les **classes pràctiques** a l'aula suposaran principalment la realització i/o resolució d'exercicis que es presenten el mateix dia de la classe com bé poden utilitzar-se per resoldre exercicis proposats a l'entorn virtual i que són comentats en aquestes sessions. Aquestes classes poden ser utilitzades també per a la presentació/exposició de treballs, individuals o bé grupals. També poden ser utilitzades per a visualitzar material audiovisual.

Les **activitats autònomes** es centraran en la resolució de diferents exercicis i treballs plantejats pel professor per tal de consolidar el material docent proporcionat a l'aula. També han de servir per a la lectura de diferent material bibliogràfic situat a l'entorn virtual.

Les **activitats d'avaluació** analitzaran els nivells de competència assolits pel alumne d'acord amb els criteris que es presenten a continuació.

VIII. SISTEMA D'AVALUACIÓ

Activitat d'Avaluació	Pes Nota Final(%)	Resultats d'aprenentatge
Proves escrites teòric-pràctiques individuals per valorar el coneixement adquirit pel estudiant.	60%	RA1.4, RA 2.3, RA 3.2, RA 9.2
Resolució d'exercicis de manera individual/grupal a l'entorn virtual per tal de valorar l'aplicació pràctica dels coneixements desenvolupats a les classes teòriques i pràctiques.	40%	RA1.4, RA 2.3, RA 3.2, RA 9.2

Es realitzaran un mínim de tres proves parcials de tipus escrit. Es combinaran preguntes de tipus test amb preguntes de desenvolupament. Poden presentar-se cassos pràctics a la prova. La puntuació de cada pregunta dependrà de la dificultat o abast de la mateixa.

Totes les proves hauran de ser superades amb un mínim d'un 4.

La resolució de les proves pràctiques suposarà la realització de diversos exercicis per bloc temàtic. Caldrà superar amb un mínim d'un 4 cada bloc.

Algun exercici podrà ser desenvolupat, si així s'indica, de manera grupal.

Tant a les proves parcials com a la resolució de les proves pràctiques es valorarà també l'expressió formal, redacció, l'ortografia i l'habilitat comunicativa.

Nota informativa

Sense perjudici d'altres mesures disciplinàries que s'estimin oportunes, i d'acord amb la normativa acadèmica vigent, les irregularitats comeses per un estudiant que puguin conduir a una variació de la qualificació es qualificaran amb un zero. Per exemple, plagiar, copiar, deixar copiar,..., una activitat d'avaluació implicarà suspendre aquesta activitat d'avaluació amb un zero. Les activitats qualificades d'aquesta forma i per aquest procediment no seran recuperables. Si és necessari superar qualsevol d'aquestes activitats d'avaluació per aprovar l'assignatura aquesta assignatura quedarà suspesa directament sense oportunitat de recuperar-la en el mateix curs.

IX. ORGANITZACIÓ DEL TEMPS DE DEDICACIÓ DE L'ESTUDIANT

TIPUS	Activitat Formativa	Hores	Crèdits ECTS (6*hores/150)	Resultats d'Aprenentatge
DIRIGIDES	Classes teòriques	46	1,84	RA 3.2, RA 9.2
	Classes pràctiques	14	0,56	RA1.4, RA 2.3, RA 3.2, RA 9.2
SUPERVISEDES	Tutories	15	0,6	RA1.4, , RA 3.2, RA 9.2
AUTÒNOMES	Recerca i lectura	15	0,6	RA1.4, RA 2.3, RA 3.2, RA 9.2
	Estudi	30	1.2	RA1.4, RA 2.3, RA 9.2
	Desenvolupament tasques	30	1,2	RA1.4, RA 2.3, RA 3.2
TOTAL		150	6	RA1.4, RA 2.3, RA 3.2, RA 9.2

X. TEMPORALITZACIÓ DE LA DOCÈNCIA

SETMANA	TEMA	MÈTODE	HORES
1	Bloc 1. Dossier exercicis bloc 1. Prova pràctica bloc 1	Classes teòriques	38
2		Material de lectura	
3		Resolució exercicis a classes	
4		pràctiques	
5		Lliurament dossier exercicis	
6		Prova presencial	
7	Bloc 2. Dossier exercicis bloc 2 Prova pràctica bloc 2	Classes teòriques	42
8		Material de lectura	
9		Resolució exercicis a classes	

10	Sortida de camp	pràctiques	
11	Treball grupal	Lliurament dossier exercicis	
12		Lliurament treball de grup	
13		Prova presencial	
		Prova presencial	
14	Bloc 3. Dossier exercicis bloc 3 Prova pràctica bloc 3	Classes teòriques	38
15		Material de lectura	
16		Resolució exercicis a classes	
17		pràctiques	
18		Lliurament dossier exercicis	
19		Prova presencial	
20	Examen final	Prova presencial	2

XI. PREVENCIÓ I SEGURETAT

Amb el concepte de seguretat laboral entenem totes aquelles tècniques preventives amb les quals es busca l'eliminació de qualsevol risc que pugui ocasionar un accident/incident.

Recordem a nivell tècnic la definició d'accident com aquell succés no desitjat, d'aparició sobtada i que genera una lesió de tipus físic en el treballador.

En els factors de risc relacionats amb la seguretat també trobem successos que si bé poden no ocasionar una lesió poden igualment tenir greus conseqüències per a les instal·lacions. És en aquesta vessant on la protecció enfront incendis i explosions així com la gestió d'emergències i l'autoprotecció prenen una especial rellevància en aquesta disciplina.

Les variables a tenir en compte per a un tècnic en seguretat laboral són molt àmplies i de complexitat molt variada ja que en el nostre punt d'observació es troben els denominats agents materials que formen part de l'activitat laboral (equips de treball, espais de treball, instal·lacions, substàncies i productes).

Així ens podem trobar amb la necessitat de valorar, analitzar el risc en un ampli ventall d'elements, com ara màquines, equips automotors, bastides, escales, superfícies de treball, cobertes, zones de pas, instal·lacions energètiques, productes, substàncies, eines portàtils, eines manuals, emmagatzematges, etc. Tots amb nivells de complexitat molt diversa i que poden anar des d'una instal·lació petrolera, a un tornavís.....

Aquesta característica exigeix del tècnic un coneixement ampli de la normativa de referència i una capacitat d'aprenentatge elevada.

Com qualsevol altra tècnica preventiva, mitjançant l'aplicació de tècniques preventives de:

- Eliminació del risc
- Control del risc
- Anàlisi de successos
- Control de canvis

basarem la nostra activitat preventiva per tal de controlar suficientment els diversos factors de risc associats a la utilització dels agents materials presents a l'entorn laboral.